

Seriál LN: Drobná inovace ušetří desítky procent výdajů za vodu. Teď míří na indický trh

Bublinky pomáhají šetřit vodou

Brněnská firma Watersavers vymyslela unikátní **perlátor na vodovodní baterie**. Díky němu mohou lidé ušetřit až 70 procent vody, aniž by o tom vlastně věděli. Zatím se jich prodalo zhruba 300 tisíc a zájem o ně projevil například indická vláda.

ONDŘEJ LINC

BRNO Kdyby výrobky brněnské firmy Watersavers měli doma všichni Češi, podle odhadů by se ušetřilo tolik energie, kolik se vyrobí v jednom bloku jaderné elektrárny Temelín. Kdyby je používali všichni obyvatelé Malty, nemusela by země řešit rostoucí problém s nedostatkem vody. Jde přitom o tak malou součástku, že k její finální kompletaci firmě stačí místnost o velikosti běžného obýváku. Oč menší jsou rozměry perlátorů určených na vodovodní baterie umyvadel nebo dřezů, o to větší mají potenciál.

„Přes klasický perlátor proteče 15 až 17 litrů vody za minutu, což je zbytečně moc. U našich perlátorů lze velmi jednoduše nastavit maximální průtok od nuly až do 14 litrů za minutu. A díky speciálnímu dílu je voda vedena po obvodu, takže vzniká dokonalá iluze plného proudu, i když uprostřed nic neteče,“ vysvětluje Alena Macháčková, majitelka společnosti Watersavers, unikátnost výrobku.

„Takže například hosté v hotelích nemají ani potuchy, že šetří vodou. Je to příjemné i na mytí rukou, 15 litrů za minutu je příliš a voda všude jen stříká. Tady pouze krásně běhají bublinky.“

O tom, že šetří, stejně tak pravděpodobně nevědí ani zaměstnanci většiny českých ministerstev, studenti mnoha vysokých škol či diváci v Národním divadle v Praze, kde se šetříče vody od Watersavers používají.

„Zvolili jsme schválně stejný design jako mají standardní perlátory všude na světě z toho důvodu, aby si toho lidé ani neuvědomili a aby se ve veřejných budovách nekradly. Hlavně v továrnách a fabrikách, ve kterých se občas ztrácejí i záchodové mísy, se toho obávali. Tohle se neukradlo,“ říká Macháčková.

Vývoj trval dva roky

Pod chromovaným obalem je ukryt promyšlený systém, který lze jednoduše rozehnat a vyčistit. Trvalo dva roky, než mechanismus vymysleli.

„Měli jsme tehdy firmu na prodej sanitární techniky, vodovodní baterie, zásobníky na mýdla, ručníky nebo toaletní papír. Časem jsme narazili na tyto spojiče vody, které nás zaujaly, protože jsme chtěli rozšířit sortiment. Pár jsme jich tedy koupili a vyzkoušeli, ale viděli jsme, že tam jsou ještě nějaké mezery. Tak jsme si řekli, že by bylo dobré trochu to vylepšit.“

Co šlo, pokoušeli jsme doma na koleni vyrábět a jednotlivé dílky k sobě lepit. Zkoušeli jsme, zda je vůbec možné průtok regulovat. Věděli jsme ale, že to jít musí, šlo jen o to, najít správnou cestu,“ říká Macháčková. Cestu našli, a stačilo jen zhotovit formu pro sériovou výrobu.

Úspora s regulací. Přes klasický perlátor proteče 15 až 17 litrů vody za minutu. U našich perlátorů lze nastavit maximální průtok od nuly až do 14 litrů za minutu. A díky speciálnímu dílu je voda vedena po obvodu, takže vzniká dokonalá iluze plného proudu,“ vysvětluje Alena Macháčková, majitelka společnosti Watersavers. FOTO MAFRA - JIŘÍ SALIK SLÁMA

„Když se udělala forma složená z několika dílů, tak to na sebe ale samozřejmě nepasovalo, protože tam se už hraje na setiny milimetru. Takže se musela upravovat, předečlovat. Kolega trávil celé dny ve fabrice a vymýšlel, co udělat, aby vše pasovalo,“ doplňuje Macháčková.

Nakonec se to ale podařilo, nové perlátory zaujaly třeba i odborníky v Jihočeském inovačním centru (JIC), které pomáhá právě začínajícím inovativním podnikům. Firma tak měla k dispozici kanceláře nebo konzultace s experty ohledně obchodu a patentového práva. Celý komplex JIC je dnes mimochodem také osazen perlátory Watersavers a domů si je pořídili i lidé, kteří firmě pomáhali s rozjezdem.

Celosvětový patent? Za 20 milionů!

„Perlátory nakonec máme chráněné formou užitných vzorů, patenty by byly velmi drahé. Když jsme se na patentovém úřadě ptali, kolik by stál patent s celosvětovou působností, tak nám odvětili: „No to si připravte tak deset dvacet milionů.“ Tak to tedy děkujeme, ale necháme si užité vzory,“ vypráví Macháčková.

Firmu ale čekala hlavní zkouška – prodej prvního perlátoru. „Prvním zákazníkem byla mateřská školka. Když jsme jim šetřiče předvedli, všechno perfektně fungovalo a líbilo se. Paní ředitelka nám pak dala takovou záladnou otázku: „A kde už to máte namontované?“ Nemohli jsem přece říct, že zatím jen doma v kuchyni,“ směje se Macháčková a dodává: „Tak jsme to museli nějak zamluvit, že jednáme tam a tam.“

Poté zakázky začaly rychle přibývat, a tak Alena Macháčková v roce 2007 založila společnost Watersavers, s. r. o.

Montovala celá rodina

Díly si firma nechává dělat na zakázku u specializovaných českých společností a sama dělá až kompletaci. V začátcích se vždy po večerech a víkendech sešli příbuzní a známí a dali se do skládání.

„Moje maminka byla úplně nadšená, že mohla skládat a odreagovat se tak,“ vzpomíná Macháčková. „Měli jsme z toho sice rozpíchané prsty, ale když bylo hotovo, skoro nám to až chybělo.“ Dnes najímají pracovníky podle potřeby a dokáží vyrobit i sto tisíc šetřičů měsíčně. O přesunu výroby například do levnější Číny neuvažují.

„U českých firem máme jistotu, že nezneužijí naše know-how, které jim poskytujeme. V Číně by hrozilo, že technologii okopírují, a s tím pak nic neuděláme, i kdybychom měli šetřiče patentované všude na světě,“ říká Macháčková.

Mezi zákazníky zatím patří hlavně velké podniky, prodej běžným zákazníkům je totiž složitější. „Když jim ukážete, jak to funguje, tak není problém. Pokud to ale někdo vidí jen na obrázku, nikdo si šetřiče vody nekoupí. Lidé si říkají, to už přece mám nebo si koupí nějaký levný čínský za padesát korun. Za dvě stovky je to pro ně drahé. Bez ukázky a vysvětlení nepochopí, že jim tohle ušetří energii, že se peníze vrátí do tří, maximálně šesti měsíců. A na reklamu v televizi nemáme peníze. Proto vůbec nejsme v obchodech, tudy zkrátka cesta nevede,“ vysvětluje Macháčková.

Úsporu má ale firma podloženu studiemi. Nedávno například osadi-

la perlátory cca 40 tisíc bytů v Ostravě. Podle propočtů každá domácnost díky nižší spotřebě ušetřila 6,5 až sedm tisíc korun, dohromady tedy více než 300 milionů. Watersavers nabízí i další šetřiče, například do sprch či na záchody, kde speciální závaží umožní okamžitě zastavit splachování.

„Když jsme šetřiče poprvé namontovali u nás, tak nám uspořily pět tisíc za rok za ohřev teplé vody v bojleru. Poznáte to i běžně během dne třeba u nás v provozovně u zaměstnanců. Když máte 120litrový bojler,

BYZNYS žije! Šetření vodou

tak se normálně osprchuje jen jeden dva lidé. Se spořičem se jich dnes pohodlně osprchuje pět,“ říká Macháčková.

Dalším cílem je Indie

Jak sama říká, Česko je pro firmu už příliš malé, a i když působí například ve Francii, Španělsku či Rusku, chce expandovat do ještě vzdálenějších zemí, které řeší problém s nedostatkem vody – například do Indie.

„Tam jsme byli asi před dvěma měsíci, spolu s významnými firmami českého průmyslu, na veletrhu, který se konal pod záštitou ministerstva průmyslu a obchodu a vládní agentury Czech Trade. Naše výrobky je hodně zajímaly, prohlížel si je i tamní ministr průmyslu. Jak to viděli ostatní, hned se na nás sesypali fotografové, místní televize a oslovilo nás asi 40 indických firem s nabí-

kou spolupráce při distribuci,“ říká Martin Božek, který má na starosti zahraniční obchod.

Nedostatek vody totiž Indie pociťuje stále více. Monzunové deště přicházejí stále později a namísto tří měsíců prší třeba jen měsíc. Například vloni v oblasti Bombaje hrozilo, že se bez vody ocitne 20 milionů lidí. Kdyby se deště zpozdily ještě o týden, rezerváry a nádrže by úplně vyschly.

„Problém představují i letní středečka na plážích, kde jsou desítky hotelů pro západní turisty se spotřebou 200 až 300 litrů na den. A vedle je vesnice, kde nemají občas ani kapku vody, protože vše vyčerpají hotely,“ říká Božek.

Konkrétní zakázku v Indii však zatím firma nezískala. „Indové se vždycky tváří, že je to skvělý výrobek, ale oslovení úřadů a absolvování byrokratického kolečka je velmi náročný proces. Je složité se vůbec dostat k úředníkům, v Indii poměrně bují korupce. My touto cestou nejdem, možná proto nám to tak dlouho trvá. Chceme začít u soukromníků a dostat se do bodu, kdy nás vládní instituce už nebudou moci ignorovat,“ vysvětluje Božek.

Perlátory koupí síť hotelů

Například na Maltě se firmě zatím vede mnohem lépe. Mezinárodní síť luxusních hotelů Corinthia se sídlem na ostrově hodlá šetřiči vody vybavit všechny své hotely ve světě a velký zájem má i tamní vláda – země je rájem turistů, zásoby vody ale pro tolik lidí nestačí, a tak je nutné nákladně odsolovat mořskou vodu.

„Zjistili jsme, že kdyby se osadilo všech 120 tisíc domácností, tedy investice za zhruba dva miliony eur,

ročně by domácnosti ušetřily asi 25 milionů eur a celková spotřeba vody by se snížila asi o deset procent. Tedy na úroveň, která je dlouhodobě udržitelná,“ říká Martin Božek.

Pokud se podaří na Maltě uchytit, měl by ostrov sloužit jako předmostí pro expanzi do Afriky a na Blízký východ. Firma proto zvažuje třeba i výrobu speciálních perlátorů pro luxusní hotely v bohatých arabských zemích.

„Samozřejmě je ale potřeba nejdřív udělat průzkum a zjistit, jak moc dané země nedostatek vody trápí. Pokud jsou ekonomicky hodně silné, tak jim možná ani nevdají vysoká spotřeba energie,“ upozorňuje Martin Božek.

Krátce nato musí novinářská návštěva skončit – v Ostravě má Alena Macháčková domluvenou schůzku s managementem velké vítkovické firmy – perlátory zaujaly manažery při společné cestě do Indie. Spolupráce se také rýsuje s velkou firmou vyrábějící automobily.

„Už před deseti lety jsme si řekli, že to je výrobek budoucnosti. Perlátory jsou malé, cenově dostupné pro všechny a šetří vodu. Dnes máme mobilní telefony, nejmodernější techniku, ale kdyby nebyla voda, je vám to k ničemu,“ uzavírá Macháčková.

Na navěšných však firma neusíná. Další vynález, který by měl lidem umožnit ještě více šetřit vodou, by měla společnost představit už příští rok. O co přesně půjde, však majitelka Alena Macháčková prozradit nechce. „Už to máme vymyšlené a bude se to zase týkat úspory vody a zvýšení komfortu. Je ale ještě potřeba provést různé laboratorní zkoušky a vše si nechat certifikovat, to trvá dlouho.“

Kompletní výrobní program firmy Watersavers šetří vodu nejen na bateriích, ale i ve splachovačích a sprchách. FOTO MAFRA - JIŘÍ SALIK SLÁMA

Revoluční perlátor a hlavní výrobní produkt firmy ukazuje Alena Macháčková. FOTO MAFRA - JIŘÍ SALIK SLÁMA

100 tisíc perlátorů za měsíc dokážou zkompletovat v místnosti o velikosti běžného obývacího pokoje. FOTO MAFRA - JIŘÍ SALIK SLÁMA